ВИДАВНИЦТВО
РАНОК

ІНТЕГРОВАНЕ НАВЧАННЯ

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА

1 клас

О. В. Таглiна, Г. Ж. Іванова

ДивоСвіт

Я досліджую світ

навчальний зошит

2 частина

УДК [304:37.016](076.5)
Т13

Схвалено для використання у загальноосвітніх навчальних закладах, які працюють в межах дослідно-експериментальної роботи Всеукраїнського рівня за темою «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової освіти»
(лист Інституту модернізації змісту освіти
Міністерства освіти і науки України від 08.11.2017 № 21.1/12-Г-757)

Рецензенти:

Н. О. Ткачова, доктор педагогічних наук,
професор кафедри загальної педагогіки та педагогіки вищої школи
Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди;
В. М. Павленко, кандидат психологічних наук,
доцент кафедри прикладної психології факультету психології
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Тагліна О. В.
Т13 Дивосвіт. Я досліджую світ. Навчальний зошит для 1 класу загальноосвіт. навч. закл. : У 4 ч. Ч. 2 / О. В. Тагліна, Г. Ж. Іванова. — Харків : Вид-во «Ранок», 2018. — 48 с., іл.

ISBN 978-617-09-3738-4

Навчальний зошит «Дивосвіт. Частина 2» розроблений відповідно до Всеукраїнського експерименту «Розроблення і впровадження навчально-методичного забезпечення початкової освіти в умовах реалізації нового Державного стандарту початкової загальної освіти».

Матеріал другої частини навчального зошита призначений для 9–16 тижня навчального року. Посібник побудований з метою реалізації Концепції Нової української школи та відповідає темам модельної навчальної програми для 1-го класу, яка створена на основі проекту Державного стандарту початкової загальної освіти.

УДК [304:37.016](076.5)

**Разом дбаємо
про екологію та здоров'я**

ISBN 978-617-09-3738-4

© О. В. Тагліна, Г. Ж. Іванова, 2017
© В. І. Труфен, художнє оформлення, 2017
© О. В. Крутік, ілюстрації, 2017
© ТОВ Видавництво «Ранок», 2017

Навчальне видання
Тагліна Ольга Валентинівна
Іванова Галина Жанівна

Н806002У. Підписано до друку 09.11.2017.
Формат 84×108/16. Папір офсетний.
Гарнітура Шкільна. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 5,04.

**Дивосвіт.
Я досліджую світ.
Навчальний зошит для 1 класу
загальноосвітніх
навчальних закладів
У 4 частинах. Частина 2**

ТОВ Видавництво «Ранок»,
вул. Кібальчича, 27, к. 135, Харків, 61071.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 5215 від 22.09.2016.
Для листів: вул. Космічна, 21а, Харків, 61145.

Відповідальний редактор *І. В. Єфімова*
Художник *О. В. Крутік*

E-mail: office@ranok.com.ua
Тел. (057) 701-11-22, 719-48-65,
тел./факс (057) 719-58-67.

З питань придбання продукції
видавництва «Ранок» звертатися за тел.:
у Харкові – (057) 727-70-80, 727-70-77;
Києві – (044) 599-14-53, 377-73-23;
Вінниці – (0432) 55-61-10;
Дніпрі – (056) 785-01-74, 789-06-24;
Житомирі – (067) 122-63-60;
Львові – (032) 244-14-36;
Миколаєві і Одесі – (048) 737-46-54;
Черкасах – (0472) 51-22-51;
Чернігові – (0462) 93-14-30.
E-mail: commerce@ranok.com.ua

«Книга поштою»: вул. Котельниківська, 5, Харків, 61051.
Тел. (057) 727-70-90, (067) 546-53-73.
E-mail: pochta@ranok.com.ua

www.ranok.com.ua

Папір, на якому надрукована ця книга,

безпечний для здоров'я та повністю переробляється

з оптимальною білизною, рекомендованою офтальмологами

вибілювався без застосування хлору

Разом дбаємо про екологію та здоров'я

Для завантаження електронного додатка для вчителя:

1. Увійдіть на сайт interactive.ranok.com.ua
2. Зареєструйтеся, натиснувши кнопку «Зареєструватися зараз»
3. Під час реєстрації оберіть статус «Учитель»
4. На головній сторінці в поле для введення скретч-коду введіть код 806002
5. Натисніть кнопку «ОК» та завантажте матеріали

Служба технічної підтримки:
тел. (098) 037-54-68,
(057) 719-48-65
(понеділок-п'ятниця
з 10:00 до 18:00).
interactive@ranok.com.ua

НАВЧАЛЬНИЙ ЗОШИТ

_____

_____

справж____ уч_____ 1-__ класу,

як___ починає вивчати Дивосвіт

ЩО Я МОЖУ, ЩО Я ЗНАЮ

ЩО Я МОЖУ

Я можу

- дихати
- зростати
- рухатися
- навчатися

Я МОЖУ НАВЧАТИСЯ І НАВЧАТИ ІНШИХ

Розглянь малюнки. Про що вони розповідають?

Мій плакат «Бережіть природу»

Подивись навколо. Ти бачиш дива?
Вивчати цей дивосвіт
цікава і захоплююча справа.

ЖИВЕ ТА НЕЖИВЕ

Постав позначку ✓ біля всього живого.

Як розпізнати живе?

Живе: живиться, дихає, зростає, розвивається, розмножується.

На які групи діти розклали світлини?
Як вони розмірковували?

Пограй зі мною!

ЖИВЕ

НЕЖИВЕ

Створене природою

Створене людиною

ЩО НЕОБХІДНО ДЛЯ ЖИТТЯ

Знайди на малюнку.

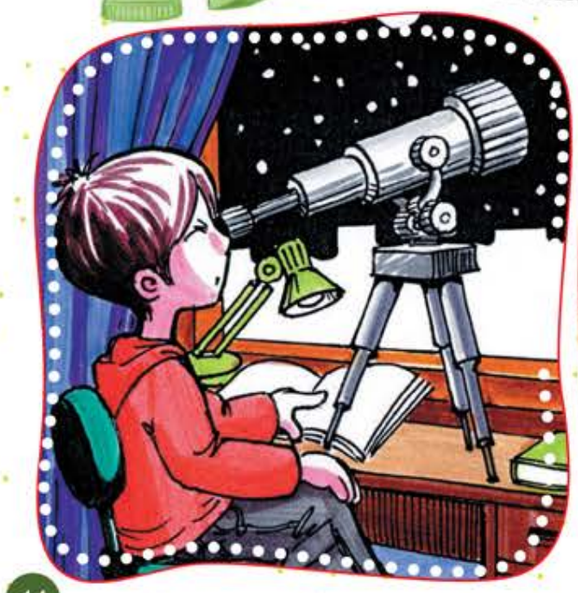
Я — СПОСТЕРІГАЧ

ПИТАННЯ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ВІДПОВІДЬ

Якщо трішечки підріс —
Запитань — великий віз.
Що раніш — яйце чи курка?
Народилась де Снігурка?
І чому зірок багато?
Всім цікавляться малята.
Ти лише **спостерігай** —
Відповідь на все шукай.

Що роблять діти?

ЩОДЕННИК СПОСТЕРЕЖЕНЬ

ПИТАННЯ СПОСТЕРЕЖЕННЯ ВІДПОВІДЬ

Про що хочу дізнатися	
За ким спостерігаю	
Коли спостерігаю (ранок, день, вечір)	
Де спостерігаю (будинок, двір, сад)	
Що побачив	
Про що дізнався	

ЯК ШВИДКО ВІДБУВАЮТЬСЯ ЗМІНИ?

ТИЖДЕНЬ ЗА ТИЖНЕМ.

Каченя росте і змінюється швидше за людину.
Зміни відбуваються впродовж тижнів, а не років.

Тільки народилося

Два тижні

Два місяці

ДЕНЬ ЗА ДНЕМ

Рослини ростуть і змінюються ще швидше, ніж тварини.
Ці зміни можуть відбуватися протягом днів, а не тижнів.

Насіння

Один день

Шість днів

ЗМІНИ, НА ЯКІ ПОТРІБНІ ВЕЛИКІ ПРОМІЖКИ ЧАСУ

Визнач послідовність у кожному рядку.

МОЯ ПЕРША ЕКСПЕДИЦІЯ В ПРИРОДУ

Роби так:
1. Одягнися та взуйся за погодою.
2. Візьми із собою допитливість.
3. Збери рюкзак спостерігача.

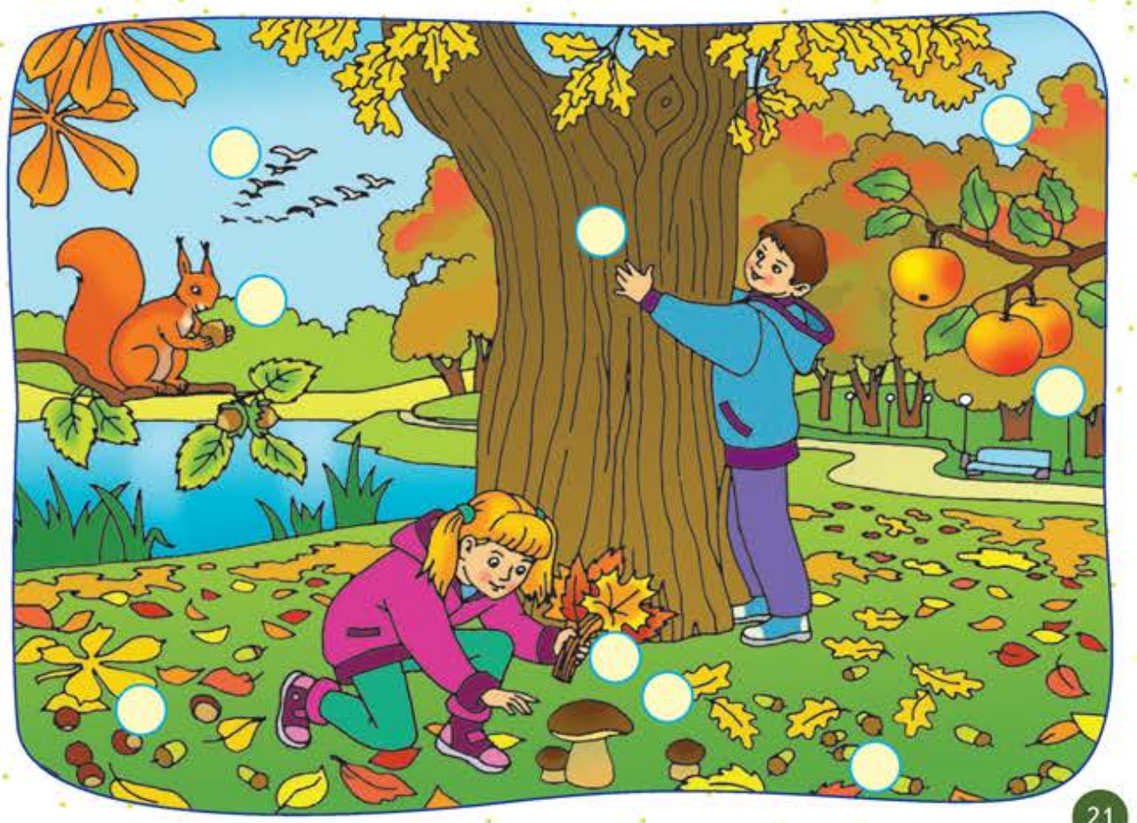

ПОШУКИ ОСІННІХ СКАРБІВ

Я знайшов такі осінні скарби. Постав позначку ✓, якщо ти знайшов (ла) такі ж самі.

- Побачив різнокольорове листя, яблука на гілці, як птахи (журавлі) відлітають у вирій, білку з горішком.
- Почув шурхіт листя під ногами.
- Торкнувся кори дуба.
- Знайшов жолуді, каштани.
- Понюхав гриб.

МОЇ ОСІННІ СКАРБИ

Запиши, намалюй або приклей світлини.

Я побачив.

Я відчув запах.

Я торкнувся.

Я почув.

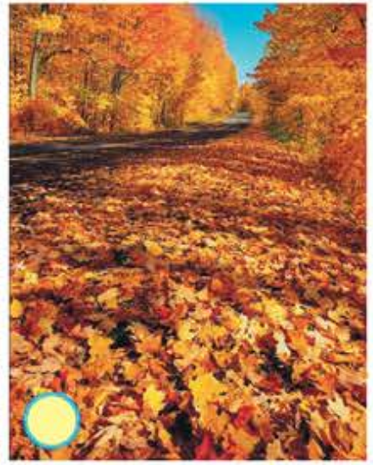
Я знайшов і зібрав.

ОСІННІ ЯВИЩА ПРИРОДИ

Познач ✓ ті явища природи, які ти бачив восени.

Листопад, дощ, туман, іній — це явища природи. Явище — це будь-яка зміна, що відбувається у навколишньому світі. Кожне явище має початок і кінець, бо воно відбувається в часі.

Я – ДОСЛІДНИК

Чи потрібне рослинам світло?

Так

Ні

Я нове ПИТАННЯ маю,
Знову відповідь шукаю.
Я з ПРИПУЩЕННЯ почну,
ДОСЛІД власний проведу.
Дію я, СПОСТЕРІГАЮ,
Ось і ВІДПОВІДЬ я знаю!

ПИТАННЯ

ПРИПУЩЕННЯ

ДОСЛІД

СПОСТЕРЕЖЕННЯ

ВІДПОВІДЬ

ДОСЛІД

Чи потрібна для проростання насіння вода?

Банка з водою

Банка без води

ЩОДЕННИК ДОСЛІДУ

Я ДОСЛІДЖУЮ НАСІННЯ РОСЛИН

Чи потрібне світло для пророщування насіння?

Так Ні

МОЇ ПОМІЧНИКИ У ДОСЛІДЖЕННЯХ

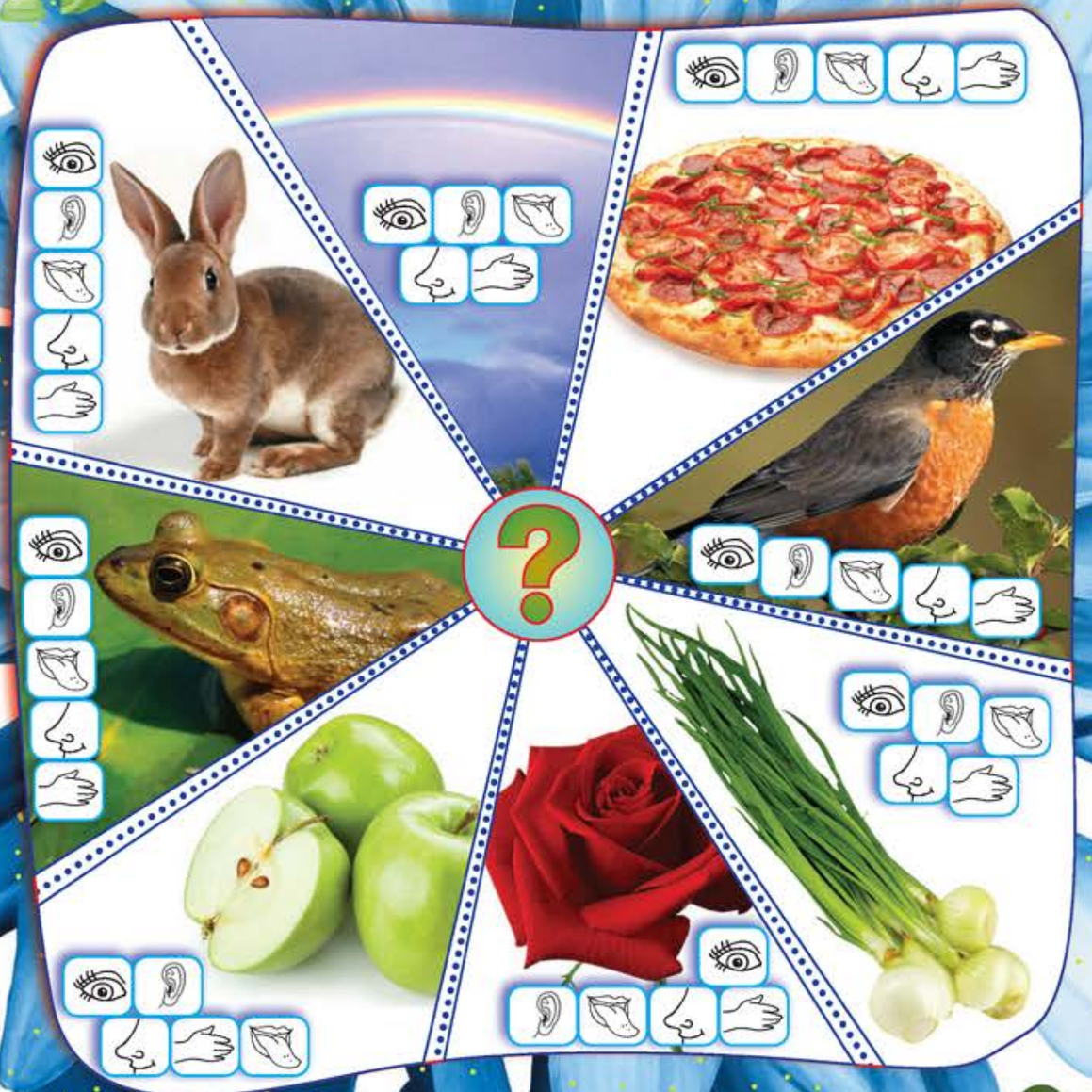

У тебе є помічники: очі бачать, вуха чують, ніс сприймає запахи, язик розпізнає смак, а за допомогою дотику можна розрізняти предмети і їх температуру.

Які «помічники» допоможуть тобі дослідити різні ознаки тіл? Обведи відповідних «помічників» біля кожного зображення.

МОЇ ПОМІЧНИКИ ПРИЛАДИ

Знайди та покажи.

ЛАБОРАТОРІЯ

Я ПРОВОДЖУ ДОСЛІДЖЕННЯ ЗА ДОПОМОГОЮ ЛУПИ

Не торкайся пальцями його скла.

ЦЕ ПРИЛАД.

Тримай його тільки за ручку.

Подивіться через лупу. Що ви бачите?

Досліди та намалюй.

Я ВИМІРЮЮ СВІЙ ЗРІСТ І МАСУ ТІЛА

Дата вимірювання _____

Час вимірювання _____

Ім'я дорослого, який мені допомагав _____

Мій зріст _____ м _____ см

Маса мого тіла _____ кг _____ г

Довжина моєї стопи _____ см

ДИВЛЮСЯ НАВКОЛО І ШУКАЮ ВОДУ

Я знайшов воду в ...

Намалюй або напиши, де ти знайшов воду.

Я ДОСЛІДЖУЮ ВОДУ

Проведи досліди.
Познач висновок.

КОЛІР

- ○ Жовта
- ○ Зелена
- ○ Безбарвна

СМАК

- ○ Яблуко
- ○ Виноград
- ○ Томат
- ○ Не має смаку

ЗАПАХ

- ○ Апельсин
- ○ Полуниця
- ○ Лимон
- ○ Не має смаку

ПРОЗОРІСТЬ

- ○ Прозора
- ○ Непрозора

ТЕКУЧІСТЬ

- Тече ○
- Не тече ○

ФОРМА

- ○ Змінює форму
- ○ Не змінює форму

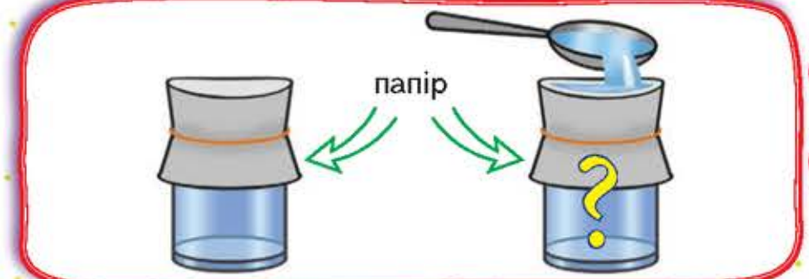
Я ДОСЛІДЖУЮ, ЩО ПРОПУСКАЄ ВОДУ

Проведи досліди. Познач висновки.

- ○ Не пропускає
- ○ Пропускає

- ○ Не пропускає
- ○ Пропускає

- ○ Не пропускає
- ○ Пропускає

- ○ Не пропускає
- ○ Пропускає

ЯК Я ВИКОРИСТОВУЮ ВОДУ

Намалюй джерела води, які є поруч або недалеко від твоєї оселі.

ШУКАЮ НЕВИДИМКУ

Відгадай загадку:

Рукавом махнув,
Дерево зігнув.

Поміркуйте, що піднімає повітряних зміїв догори, а іграшку вертушку-вітрячок змушує крутитися.

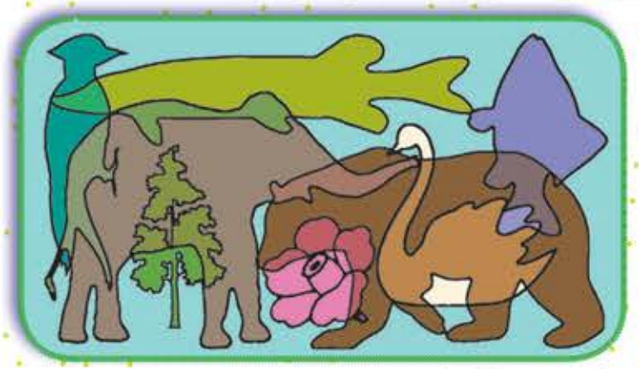

МЕНІ ПОТРІБНЕ ЧИСТЕ ПОВІТРЯ

Під час прогулянки я помітив, що чистота повітря не однакова у різних місцях. Знайди та познач ✓ на малюнку місця із чистим повітрям.

Знайдіть усіх, кому також, як і вам, потрібне повітря.

Я ДОСЛІДЖУЮ ПОВІТРЯ

Вітер — це рух повітря. Повітря ми не бачимо, але виявити (знайти) і дослідити його властивості можемо. Роби так:

- Зроби віяло із паперу.
- Помахай ним перед собою.

Що ти відчув та побачив?

ПРОЗОРІСТЬ

Ви бачите один одного?

- ○ Прозоре
- ○ Непрозоре

КОЛІР

- ○ Зелене
- ○ Синє
- ○ Червоне
- ○ Безбарвне

СМАК

- ○ Шоколад
- ○ Морозиво
- ○ Яблуко
- ○ Без смаку

ЗАПАХ

- ○ Часник
- ○ Диня
- ○ Апельсин
- ○ Без запаху

НА ДОТИК

Тепле ○ Холодне ○

Я ШУКАЮ ҐРУНТ

Розкажи, як виріс соняшник.

У землю саджають насіння. З нього виростає рослина. Але не будь-яка земля дає насіннячку прорости. Землю, на якій ростуть рослини, називають ґрунтом.

Я ДОСЛІДЖУЮ ҐРУНТ

Досліди властивості ґрунту.
Роби так:

Викопай трішечки ґрунту.

Розглянь його через лупу.

Зроби висновки

З чого складається?

Колір

Запах

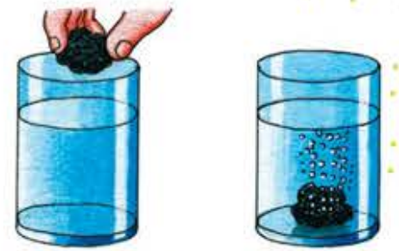
На дотик

Перевір та познач ✓

Чи є у ґрунті повітря?

- ◯ Повітря є
- ◯ Повітря немає

Чи є у ґрунті вода?

- ◯ Вода є
- ◯ Води немає

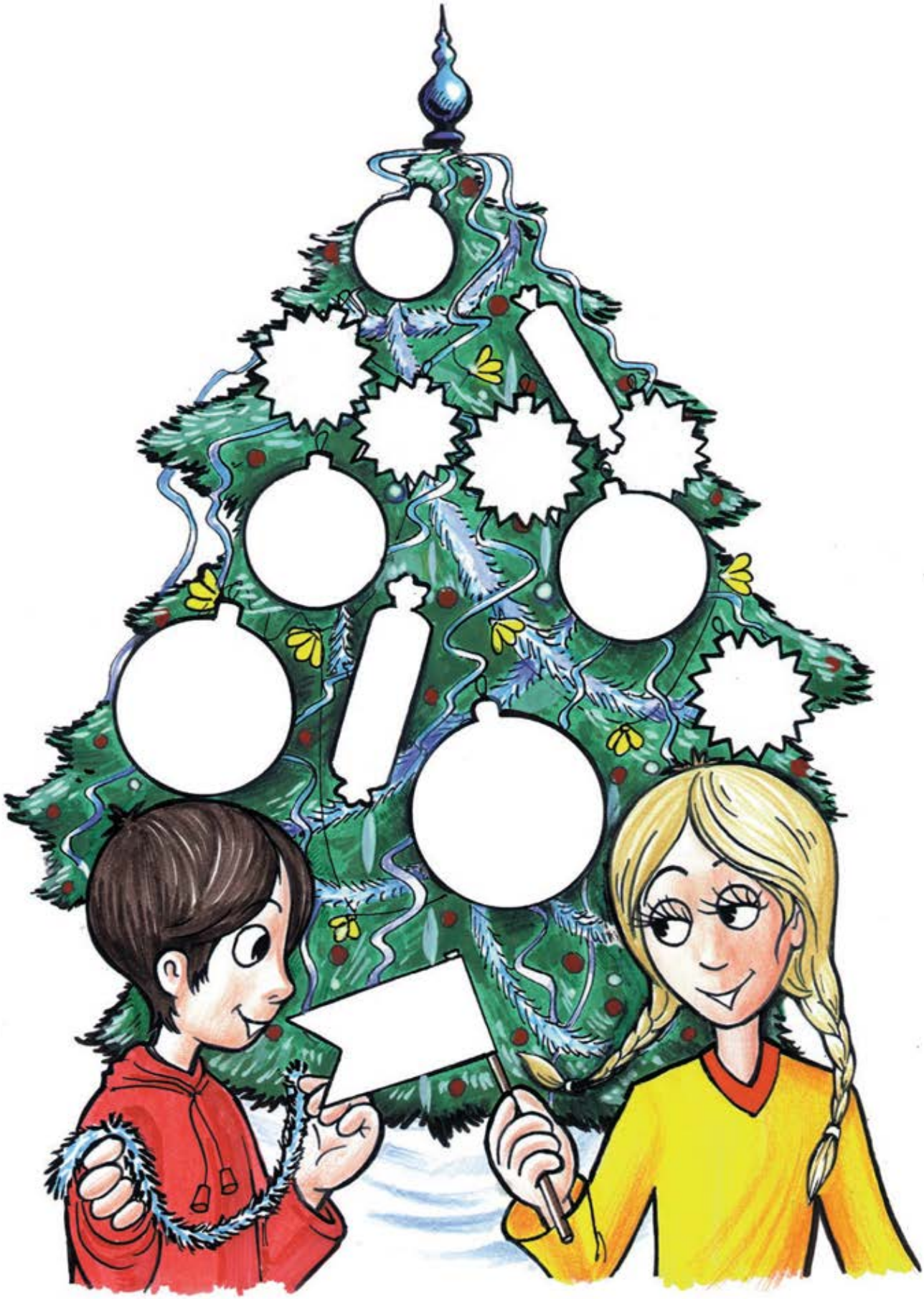

Чи є у ґрунті пісок?

- ◯ Пісок є
- ◯ Піску немає

Навчальний методичний комплект

Від авторів підручника для загальноосвітніх навчальних закладів переможця Всеукраїнського конкурсу

Видання є складовою навчально-методичного комплекту інтегрованого курсу «Дивосвіт» 1 кл. (Автори О. В. Тагліна, Г. Ж. Іванова)

- Що я можу, що я знаю
- Я можу навчатися і навчати інших
- Живе та неживе
- Що необхідно для життя
- Мої запитання
- Як шукати відповідь?
- Я — спостерігач
- Щоденник спостережень
- Я спостерігаю зміни у природі
- Як швидко відбуваються зміни?
- Зміни, на які потрібні великі проміжки часу
- Моя перша експедиція в природу
- Пошуки осінніх скарбів
- Мої осінні скарби
- Осінні явища природи
- Я — дослідник
- Дослід
- Щоденник досліду
- Мої помічники у дослідженнях
- Мої помічники прилади
- Я проводжу дослідження за допомогою лупи
- Я вимірюю свій зріст і масу тіла
- Дивлюся навколо і шукаю воду
- Я досліджую воду
- Я досліджую, що пропускає воду
- Як я використовую воду
- Шукаю невидимку
- Мені потрібне чисте повітря
- Я досліджую повітря
- Я шукаю ґрунт
- Я досліджую ґрунт

Інтерактивна школа ТВОРЧОГО ВЧИТЕЛЯ
interactive.ranok.com.ua

ISBN 978-617-09-3738-4
9 786170 937384
22774234

ВИДАВНИЦТВО РАНОК
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА ЛІТЕРАТУРА
УСІ КНИГИ ТУТ!
ranok.com.ua
e-ranok.com.ua
pochta@ranok.com.ua
(057) 727-70-90

Методичний коментар